Avdelning Specialiserad vård, läkemedel och medicintekniska produkter/UEK
2026-06-09 version 1

Apotekstjänst byte av utlämningsställen

Västra Götalandsregionen (VGR) har avtal med Apotekstjänst för tjänsten Öppenvårdsdos. Apotekstjänst har ansvar för leveransen hela vägen fram till utlämning till patient eller ombud (regleras i Läkemedelsverkets föreskrifter, se nedan).

Information om Apotekstjänst byte av utlämningsställen finns på Vårdgivarwebben på denna sida: Öppenvårdsdos - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen.

Apotekstjänst byte av utlämningsställen pågår i alla regioner i Sverige som har avtal med Apotekstjänst. Förändringen påverkar inte verksamheter som har direktleverans.

Vad gäller för utlämning av dosläkemedel

Det finns inte någon reglering i författningar (lag, förordning eller föreskrift) att apotek ska vara utlämningsställe. Det finns inte heller något krav i VGR:s avtal att apotek ska vara utlämningsställe. Men det finns tydliga författningskrav på dosapoteket som reglerar att de har ansvar för hela leveransen och underleverantörer de anlitar. Läkemedelsverket är den myndighet som granskar att dosapoteken följer gällande författningar.

Apotek som utlämningsställe

Det finns inte något författningskrav på att apotek ska vara utlämningsställe för dosläkemedel. Det finns inte heller någon skyldighet för apotek att agera utlämningsställe för dosläkemedel.

Utlämning av dosläkemedel

Apotekstjänst (dosaktören) har ansvar för leveransen hela vägen fram till utlämning till patient eller ombud. Detta regleras i 3 kap 17 § Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2010:9) om maskinell dosverksamhet. Utlämningsstället agerar underleverantör till Apotekstjänst (oavsett om utlämning sker via apotek eller andra utlämningsställen). Utlämningsstället får inte öppna de förslutna paketen (som kommer levereras i svarta påsar), och kan inte ta del av dess innehåll.

Apotekstjänst har även ansvaret att granska de nya utlämningsställena avseende krav som Läkemedelsverket ställer på säkerhet och kvalitet. Kraven på dosapoteken gällande deras underleverantörer finns i 31-33 §§ Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek.

Upphandling och avtalskrav

Det finns inte något i avtalet mellan VGR och Apotekstjänst som säger att utlämning måste ske på apotek. Av olika orsaker går det inte att ställa det kravet i upphandling. Dels för att det inte är tvingande för apotek att vara utlämningsställe. Dels orsaker kopplat till grundläggande upphandlingsprinciper om likabehandling, det vill säga att ingen leverantör får gynnas i förhållande till andra. Att kravställa att utlämning endast får ske på apotek (som inte har någon skyldighet att agera utlämningsställe) skulle gynna dosaktörer som har egna apotek.

Status gällande byten av utlämningsställen

Information från Apotekstjänst (2026-05-28):

”Arbetet med utbytet går sakta framåt och kommer att pågå under hela året. Det går inte i nuläget att säga hur många apotek som vi byter ut, vid vilken tidpunkt, utan det kommer att ske succesivt. Apotekstjänst har fått övergångsavtal med samtliga apoteksaktörer under tiden vårt arbete pågår, så inga förändringar inträffar innan vi har meddelat både patienter, särskilda boenden, hemtjänstgrupper, nytt utlämningsställe och apotek som vi lämnar.”

”Det finns planerade flyttar fram t o m juni 2026, därefter görs ett uppehåll till slutet av augusti.”